

21 Ιουνίου 2024

Ο άγιος Νεομάρτυς Νικήτας ο Νισύριος († 21 Ιουνίου 1792)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

ΙΟΥΝΙΟΥ

ΚΑ' (21)

Μνήμη του Αγίου ενδόξου Νεομάρτυρος ΝΙΚΗΤΑ του Νισυρίου, του εν Χίω αθλήσαντος

Στίχοι

Τμηθείς, Νικήτα, τον σον αυχένα ξίφει,

Τέτμηκας εχθρού τας πανουργίας πάσας.

Εικάδι πρώτη Νικήτα έταμον κάραν απηνώς.

Άγιος ένδοξος του Χριστού Νεομάρτυς Νικήτας γεννήθηκε στη Νίσυρο. Ο πατέρας του ήταν ένας από τους επιφανείς προεστούς του νησιού αλλ ο δικαιοσύνης στο δικαστήριο των οθωμανών για να δώσει λόγο για κάποιες παράνομες πράξεις του, φοβούμενος την θανατική καταδίκη, αλλαξιούστησε και έγινε μουσουλμάνος, συμπαρασύροντας στην αποστασία τη σύζυγο και τα τέκνα του. Η χριστιανική κοινωνία της Νισύρου αντιμετώπισε με βδελυγμία την πράξη του και αυτός αναγκάστηκε να αναχωρήσει με την οικογένειά του και να εγκατασταθεί στη Ρόδο.

Ο Νικήτας ήταν πολύ μικρός, όταν συνέβη το γεγονός, και μεγάλωσε με το όνομα Μεχμέτ, αγνοώντας τη χριστιανική καταγωγή του. Παίζοντας κάποια ημέρα ήλθε σε φιλονικία με ένα από τα παιδιά των οθωμανών και η μητέρα του τον έβρισε αποκαλώντας τον «Γκιαούρη», δηλαδή άπιστο. Ο Μεχμέτ προσβλήθηκε, γιατί είχε μεγάλο ζήλο για τον μουσουλμανισμό, και ρώτησε την δική του μητέρα να του πει γιατί η γυναίκα εκείνη τον έβρισε με λέξεις που οι οθωμανοί χρησιμοποιούσαν μόνο εναντίον των Χριστιανών. Αυτή, λόγω της επιμονής του, αναγκάστηκε να του ομολογήσει την αλήθεια και έτσι έμαθε ο μακάριος ότι είχε γεννηθεί Χριστιανός και ότι έλαβε κατά το άγιο Βάπτισμα το όνομα Νικήτας.

Το γεγονός του ακούσιου εξισλαμισμού του συντάραξε την ψυχή του και πήρε την απόφαση να επιστρέψει στην αληθινή πίστη των πατέρων του. Υπακούοντας στη συνείδησή του εγκατέλειψε την οικογένειά του και αναχώρησε για τη Χίο. Φτάνοντας εκεί ανέβηκε στη Νέα Μονή, ανέφερε στον Ηγούμενο την απόφασή του και του ζήτησε να τον συμβουλεύσει για τη σωτηρία του. Εκείνος του συνέστησε να απευθυνθεί στον Άγιο Μακάριο Κορίνθου, που διέμενε τότε στο νησί. Ο Άγιος άκουσε την εξομολόγησή του, τον επανένταξε στην Εκκλησία με το άγιο Χρίσμα και ανέλαβε την πνευματική του καθοδήγηση. Ο Νικήτας έμεινε στη Μονή διανύοντας αυστηρή ασκητική ζωή και εκφράζοντας την ευλάβειά του με παιδαριώδεις τρόπους, ώστε να κάνει πολλούς να σκέφτονται ότι είχε χάσει τα λογικά του. Για μεγαλύτερη ασκηση και σκληραγωγία ανέβηκε στο σπήλαιο των Αγίων Πατέρων και έζησε κοντά στον ερημίτη Άνθιμο, στον οποίο και εξομολογήθηκε τον πόθο του για το μαρτύριο. Μετά από λίγο διάστημα επέστρεψε

στη Μονή και ζήτησε την άδεια των Πατέρων για να εκτελέσει την επιθυμία του. Αυτοί τον συμβούλεψαν κατάλληλα και, αφού τέλεσαν Παράκληση στην Υπεραγία Θεοτόκο, του έδωσαν την ευλογία να παρουσιαστεί στους τυράννους και να ομολογήσει τον Χριστό.

Όταν έφθασε ο μακάριος στη Χώρα της Χίου, δεν άργησε να συλληφθεί από τους Τούρκους φοροεισπράκτορες με την απαίτηση να πληρώσει τον φόρο που πλήρωναν οι Χριστιανοί, το κοινώς λεγόμενο χαράτσι. Ενώ κρατούνταν δέσμιοις κοντά σε ένα καφενείο πέρασε από εκεί ένας γνωστός του Ιερέας, ο παπά-Δανιήλ, τον χαιρέτησε με το μουσουλμανικό του όνομα και ρώτησε να μάθει ποιός ήταν ο λόγος της συλλήψεώς του. Όταν έμαθε την αιτία, εξέφρασε την απορία πως γίνεται οι τούρκοι να ζητούν από έναν ομόθρησκό τους να πληρώσει φόρο που αναλογεί σε Χριστιανούς. Οι τούρκοι που τον κρατούσαν, όταν τον άκουσαν να δηλώνει στον Ιερέα ότι είναι Χριστιανός, τον οδήγησαν αμέσως στον Αγά, μπροστά στον οποίο ο Νικήτας ομολόγησε την μεταστροφή του και τη βούλησή του να παραμείνει στην αληθινή πίστη. Ο Αγάς τότε έδωσε εντολή να τον φυλακίσουν και για δέκα μέρες να τον βασανίσουν ώστε να τον αναγκάσουν να αλλάξει γνώμη. Κάθε μέρα τον έβγαζαν από τη φυλακή και τον βασάνιζαν με απάνθρωπο τρόπο. Ανάμεσα στα άλλα τον έρριξαν μέσα σε σταύλο για να τον ποδοπατήσουν άγρια άλογα και, όταν εκείνος με την χάρη του Θεού διαφυλάχθηκε αβλαβής, τον έκλεισαν πάλι στη φυλακή, το κελλί της οποίας φωτίστηκε από ουράνιο φως.

Όταν συμπληρώθηκαν οι δέκα ημέρες, ο Μάρτυς παραδόθηκε στον μανιασμένο όχλο και οδηγήθηκε στην άκρη της πόλης, κάτω από το Μετόχι της Μονής των Ιβήρων¹. Εκεί οι οθωμανοί επανέλαβαν για τελευταία φορά τις προτάσεις τους να επιστρέψει στον μουσουλμανισμό αλλά εκείνος επέμενε λέγοντας: «Χριστιανός είμαι, ονομάζομαι Νικήτας και Νικήτας θέλω να αποθάνω». Προσπάθησαν να τον μεταπείσουν γονατίζοντάς τον πολλές φορές σε στάση εκτέλεσης και σηκώνοντάς τον, αλλά εκείνος αμετάπειστος τους έλεγε: «Γιατί αργείτε; Θανατώστε με γρήγορα για να απολαύσω τα αγαθά του Παραδείσου».

Ο δήμιος άρπαξε τότε το ξίφος και το κατέβασε πολλές φορές στον αυχένα του Μάρτυρος, αποκόπτοντάς τον με μικρά επαναλαμβανόμενα χτυπήματα, για να επιτείνει το μαρτύριο και να του προκαλέσει μεγαλύτερο πόνο. Με αυτόν τον τρόπο ο πολύαθλος Νικήτας έλαβε το στεφάνι του μαρτυρίου στις 21 Ιουνίου του έτους 1792, στην ηλικία των δεκαπέντε ετών. Οι ευσεβείς μάζεψαν με ευλάβεια το μαρτυρικό αἷμα και τυφλοί, που έχρισαν μ αύτὸ τα μάτια τους απέκτησαν το φως τους. Οι τούρκοι πέταξαν λάσπη και ακαθαρσίες πάνω στο άγιο λεύψανο για να το ατιμάσουν αλλά αυτό έμεινε καθαρό και άσπιλο για πολλές ημέρες. Τέλος για να

μην το τιμήσουν οι Χριστιανοί το ἔρριξαν στη θάλασσα.

Η τιμία Κάρα του διασώθηκε και φυλάσσεται στη Μονή των Ιβήρων.

Απολυτίκιον. Ήχος γ . Θείας πίστεως.

Θείας πίστεως, λαβών την χάριν, χαίρων ἐδραμες, προς μαρτυρίου, τον αγώνα Νικήτα μακάριε, και φερωνύμως νικήσας τον τύραννον, νίκης εδέξω τον ἀφθαρτον στέφανον. Όθεν πρέσβευε, Χριστώ τω Θεώ δωρήσασθαι, πταισμάτων ιλασμόν τοις ευφημούσί σε.

Κοντάκιον. Ήχος δ . Ο υψωθείς εν τω Σταυρώ.

Νεοφανής ώσπερ αστήρ Αθλοφόρε, εξανατείλας τη σεπτή Εκκλησία, των ευσεβών κατηγασας τα πρόσωπα, πόθω ευφημούντων σε, και τελούντων Νικήτα, σης στερράς αθλήσεως, την υπέρλαμπρον μνήμην, και εκβοώντων· Δόξα σοι Χριστέ, τω τον οπλίτην τον σον στεφανώσαντι.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις της Νισύρου θείος βλαστός, και των Αθλοφόρων, ο θεσπέσιος κοινωνός· χαίροις ο την Χίον, αιμάτων σου τιμίων, τοις ρείθροις αγιάσας, Νικήτα ένδοξε.

Ακολουθία

Παρακλητικός Κανών

Πηγή:imr.gr